

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΠΑΡΑΠΛΑΝΑ ΤΟ ΛΑΟ ΜΕ... ΜΙΣΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Δέν προστατεύει ή ΕΟΚ τούς καταναλωτές

Στήν έκπομπή «Είσαι στην ΕΟΚ — μάθε για την ΕΟΚ» οι προπαγανδιστές της κυβέρνησης μάς παρουσίασαν ως ένα από τα πιο σημαντικά αποτελέσματα της ένταξής μας την αυξημένη προστασία του καταναλωτή. Κύριο παράδειγμα τους ήταν «τό κρέας με τις ορμόνες». Την χρησιμοποίηση ορμονών στο κρέας μάς πληροφορήσαν, απαγόρευσαν μετά το σκάνδαλο οι υπηρεσίες της ΕΟΚ. Το σκάνδαλο αποκαλύφθηκε χάρις στην επέμβαση των ευρωπαϊκών ενώσεων καταναλωτών. Το έμμεσο συμπέρασμα το οποίο προσπαθούσαν να μάς εντυπώσουν ήταν:

«Τέλος πιά στην εκμετάλλευση και την άσυδοσία των παραγωγών. Η ΕΟΚ παίρνει αυστηρά μέτρα για να προστατεύσει τους καταναλωτές».

Η έκπομπή της κυβέρνησης ακολουθεί τη συνηθισμένη τακτική της παραπλάνησης με μισές αλήθειες, υπεραπλουστεύσεις και ιδεολογικά παραμορφωμένη παρουσίαση των στοιχείων.

Τό πρώτο και πιο απλό ερώτημα προς τους οργανωτές της έκπομπής είναι: Η ΕΟΚ υπάρχει εδώ και 23 χρόνια. Είκοσιτρία ολόκληρα χρόνια περιμένε για να απαγορεύσει τη χρήση ορμονών για την πάχυνση των ζώων. Και γιατί χρειάστηκε ένα σκάνδαλο και η κάθετη πτώση στις πωλήσεις μοσχάρσιου κρέατος σ' όλη την Κοινότητα για να άποφασισθεί η απαγόρευση; Μήπως, τέλος, η απαγόρευση εξυπηρετεί τους ίδιους τους μεγαλοπαραγωγούς της ΕΟΚ, γιατί δίνει νέα ώθηση στις πωλήσεις του κρέατος και συγκαλύπτει τη χρήση άλλων ουσιών άγνωστων στο πολύ κοινό, όπως είναι τα άναβολικά;

Ένας τηλεθεατής που θα θυμόταν τη συζήτηση που έγινε πριν λίγο στη χώρα μας για τις ορμόνες θα μπορούσε να κάνει τους εξής συλλογισμούς: Ο υπουργός Γεωργίας μάς διαβεβαίωσε, τότε, ότι η χρήση ορμονών απαγορεύεται στην Ελλάδα. Τό κράτος κατέσχε τις εισαγόμενες παιδικές τροφές από τις χώρες της ΕΟΚ, γιατί είχε την ύπονοια ότι περιέχουν ορμόνες.

Άρα ή δικιά μας νομοθεσία ήταν πιο προχωρημένη από τη νομοθεσία της ΕΟΚ. Απαγόρευε κι όλας εκείνο, που απαγορεύτηκε μόλις τώρα στην ΕΟΚ. Τότε όμως ή η τωρινή έκπομπή της κυβέρνησης μάς κοροϊδεύει — λέγοντας ότι θα προστατευθούμε από τις ορμόνες — ή μάς κοροϊδεύε πριν μερικούς μήνες ο υπουργός Γεωργίας. Είναι φανερό ότι ή κυβέρνηση δέν θέλει σε καμιά περίπτωση να πεί την αλήθεια. Θά προσπαθήσουμε με λίγα λόγια να δώσουμε μία στοιχειώδη πληροφορία στο θέμα ΕΟΚ — καταναλωτές.

Τά όργανα της ΕΟΚ έχουν εκδώσει οδηγίες προς τά κράτη μέλη για την τυποποίηση των προϊόντων, των συσκευασιών, τον τρόπο παραγωγής ή τη σύνθεσή διαφόρων προϊόντων.

Υπάρχουν π.χ. άποφάσεις, οι όποιες άφορούν τις ουσίες, που μπορούν να χρησιμοποιούνται στά καλλυντικά και τά πρόσθετα ή χρωστικά σώματα στην παραγωγή τροφίμων. Οι κανόνες τούτου της ΕΟΚ σε πολλές περιπτώσεις είτε ρυθμίζουν θέματα για τά όποια δέν υπάρχει άκόμα ρύθμιση στην Ελλάδα (π.χ. σχετικά με τό είδος του χαρτιού περιτυλίγματος τροφίμων) είτε εισάγουν λύσεις, που άποτελούν πρόοδο σε σύγκριση με τό καθεστώς που ισχύει σήμερα.

Η ένταξη στην ΕΟΚ με την συ-

νακόλουθη προσαρμογή του ελληνικού δικαίου στις οδηγίες της ΕΟΚ θά προωθήσει και στη χώρα μας ρυθμίσεις σε θέματα για τά όποια τό ελληνικό κράτος είχε άδιαφορήσει μέχρι σήμερα.

Δέν θά πρέπει όμως να άγνοήσουμε και την άλλη όψη του νομίματος. Η ένοπιση των διατάξεων των χωρών - μελών της ΕΟΚ, την όποιαν επιδιώκουν τά όργανα της ΕΟΚ υπόκειται στους ίδιους περιορισμούς όπως και οι προσπάθειες σε κάθε χώρα για βελτίωση της νομοθεσίας και τον περιορισμό της άυθαιρεσίας. Τά συμφέροντα των μεγαλοπαραγωγών της ΕΟΚ άποτελούν εμπόδιο για μία ουσιαστική πρόοδο και οι διάφορες ομάδες, οι όποιες τους εκπροσωπούν, πιέζουν τη διοίκηση και νομοθετική έξουσία για όσο τό δυνατόν πιο άνώδυνες για τους βιομηχάνους λύσεις.

Έτσι και ή ένοπιση των διαφόρων διατάξεων στην ΕΟΚ δέν πραγματοποιείται κάτω από τό πρισμα, με ποίο τρόπο θά βρεθεί και θά έμπεδωθεί ή συμφερότερη για τους καταναλωτές ρύθμιση. Πραγματοποιείται με γνώμονα πώς θά βρεθεί ένας κοινός παρονομαστής στις διάφορες λύσεις που οι παραγωγοί άποδέχτηκαν στις χώρες μέλη. Στά πλαίσια της διαδικασίας αυτής μία λύση, που ίσως εύνοει πέρα από τό συνηθισμένο τους καταναλωτές, έγκυαταλείπεται για χάρη μιάς άλλης.

στην όποια πολύ πιο εύκολα θά συμφωνούν οι ένδιαφερόμενοι βιομήχανοι. Παράδειγμα για τά παραπάνω άποτελούν μερικοί κανονισμοί σχετικά με τά τρόφιμα.

ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΑ

Η ΕΟΚ στις οδηγίες της για τά προϊόντα σοκολάτας και κακάο έπέτρεψε τη χρησιμοποίηση κατά την παραγωγή τους και του βουτύρου κακάο που είναι υποπροϊόν κακής ποιότητας και μείωσε τό άναγκαίο ποσοστό λίπους, που ώφειλε να υπάρχει σύμφωνα με τη γερμανική νομοθεσία.

Έπέτρεψε επίσης τη χρησιμοποίηση αντί για ζάχαρη διαφόρων ύποκαταστάτων της ζάχαρης των όποιων ή χρησιμοποίηση άπαγορευόταν σε κράτη μέλη.

Στις οδηγίες της για προϊόντα άρτοποιίας και παξιμάδια ή ΕΟΚ έπέτρεψε τη χρησιμοποίηση χρωστικών ουσιών χωρίς να επιβάλλει την ένδειξη στη συσκευασία ότι χρησιμοποιούνται χρωστικές ουσίες, αντίθετα με σχετικούς περιορισμούς στις νομοθεσίες των κρατών - μελών.

Η ένταξη μας στην ΕΟΚ θά σημαίνει, όπως συνάγεται εύκολα από τά παραπάνω, ότι θά ισχύει και στην Ελλάδα ή ρύθμιση που έχει έκπονηθεί για όλο τό δυτικοευρωπαϊκό χώρο με καθοριστική συμμετοχή των διαφόρων ομάδων οικονομικών συμφερόντων.

Έτσι θά τεθεί φραγμός σε τυχόν προσπάθειες να επιδιωχθεί στην Ελλάδα μια άκόμα πιο συμφερότερη για τους καταναλωτές ρύθμιση. Τέτοιες προσπάθειες όμως είναι άναγκαίες γιατί οι κανόνες της ΕΟΚ μπορούν να έγκυμονούν σημαντικούς κινδύνους.

Οι ορμόνες για την πάχυνση των ζώων δέν είναι τό μόνο παράδειγμα. Άς μνή ξεχνάμε, ότι ή θαλιθομίδα, της όποιας ή χρήση οδήγησε στη γεννηση τερατομόρφων παιδιών, πρωτοτέθηκε σε κυκλοφορία και πρωτοχρησιμοποιήθηκε σε μία από τις χώρες της ΕΟΚ.

ΕΟΚ και καταναλωτές

του καθηγητή Κώστα Σημίτη

Στήν έκπομπή "Είσαι στήν ΕΟΚ-μάθε για τήν ΕΟΚ" οί προπαγανδιστές τής Κυβέρνησης μās παρουσίασαν ως ένα από τά πιό σημαντικά αποτελέσματα τής ένταξής μας τήν αύξη-μένη προστασία του καταναλωτή. Κύριο παράδειγμα τους ή-ταν "τό κρέας μέ τίς όρμόνες". Τήν χρησιμοποίηση όρμονων στό κρέας μās πληροφόρησαν, άπαγόρευσαν μετά τό σκάνδαλο οί ύπηρεσίες τής ΕΟΚ. Τό σκάνδαλο άποκαλύφτηκε χάρις στήν έπέμβαση των ευρωπαϊκών ένώσεων καταναλωτών. Τό έμμεσο συμπέρασμα τό όποιο προσπαθοϋσαν νά μās έντυπώσουν ήταν: Τέλος πιά στήν έκμετάλλευση και στήν άσυνείδητα των παραγω-γών. Ή ΕΟΚ παίρνει άυστηρά μέτρα για νά προστατεύσει τούς καταναλωτές.

Ή έκπομπή τής κυβέρνησης άκολουθεϊ τή συνηθισμένη τακτική τής παραπλάνησης μέ μισές άλήθειες, ύπεραπλουστεύ-σεις και ιδεολογικά παραμορφωμένη παρουσίαση των στοιχείων. Τό πρώτο και πιό άπλό έρώτημα προς τούς όργανωτές τής έκπομπής είναι Ή ΕΟΚ ύπάρχει έδω και 23 χρόνια. Είκοστρία όλόκληρα χρόνια περίμενε για ν'άπαγορεύσει τή χρήση όρμο-νων για τήν πάχυνση των ζώων; Και γιατί χρειάστηκε ένα σκάνδαλο και τή κάθετη πτώση στις πωλήσεις μοσχαρίσιου κρέατος σ'όλη τήν Κοινότητα για ν'άποφασισθεϊ ή άπαγόρευση; Μήπως, τέλος, ή άπαγόρευση έξυπηρετεϊ τούς ίδιους τούς πα-ραγωγούς γιατί δίνει ώθηση στις πωλήσεις του κρέατος και συγκαλύπτει τή χρήση άλλων ουσιών άγνωστων στό πολύ κοινό, όπως είναι τά άναβολικά; Ένας τηλεθεατής πού θυμόταν τή συζήτηση πού έγινε έδω στή χώρα μας για τίς όρμόνες θά μπο-ροϋσε επίσης νά κάνει τούς εξής συλλογισμούς. Ό Ύπουργός Γεωργίας μās διαβεβαίωσε τότε ότι ή χρήση όρμονων άπαγο-ρεύεται στήν Ελλάδα. Τό κράτος κατέσχε τίς εισαγόμενες παιδικές τροφές από τίς χώρες τής ΕΟΚ, γιατί είχε τήν ύπό-νοια ότι περιέχουν όρμόνες. Άρα ή δικιά μας νομοθεσία ή-ταν πιό προχωρημένη από τή νομοθεσία τής ΕΟΚ, άπαγόρευε κι'όλας έκεινο πού άπαγορεύτηκε μόλις τώρα στήν ΕΟΚ. Τότε

ὅμως ἡ τωρινή ἐκπομπή τῆς κυβέρνησης μᾶς κοροϊδεύει ἢ μᾶς κοροϊδεύει πρὶν μερικοὺς μῆνες ὁ Ὑπουργὸς Γεωργίας. Εἶναι φανερό ὅτι ἡ κυβέρνηση δέν θέλει σέ καμμιά περίπτωση νά πεῖ τήν ἀλήθεια. Θά προσπαθήσουμε μέ λίγα λόγια νά δώσουμε μιὰ στοιχειώδη πληροφόρηση στό θέμα ΕΟΚ-καταναλωτές.

Τά ὄργανα τῆς ΕΟΚ ἔχουν ἐκδώσει ὁδηγίες πρὸς τά κράτη μέλη γιά τήν τυποποίηση τῶν προϊόντων, τῶν συσκευασιῶν, τόν τρόπο παραγωγῆς, ἢ τή σύνθεση διαφόρων προϊόντων. Ὑπάρχουν π.χ. ἀποφάσεις, οἱ ὁποῖες ἀφοροῦν τίς οὐσίες, πού μποροῦν νά χρησιμοποιοῦνται στά καλλυντικά καί τά πρόσθετα ἢ χρωστικά σώματα στήν παραγωγή τροφίμων. Οἱ κανόνες τοῦτοι τῆς ΕΟΚ σέ πολλές περιπτώσεις εἴτε ρυθμίζουν θέματα γιά τά ὁποῖα δέν ὑπάρχει ἀκόμη ρύθμιση στήν Ἑλλάδα (π.χ. σχετικά μέ τό εἶδος τοῦ χαρτιοῦ περιτυλίγματος τροφίμων) εἴτε εἰσάγουν λύσεις, πού ἀποτελοῦν πρόοδο σέ σύγκριση μέ τό καθεστῶς πού ἰσχύει σήμερα. Ἡ ἔνταξη στήν ΕΟΚ μέ τήν συνακόλουθη ὑποχρεωτική προσαρμογή τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου στίς ὁδηγίες τῆς ΕΟΚ θά προωθήσει καί στή χώρας μας ρυθμίσεις σέ θέματα γιά τά ὁποῖα τό ἑλληνικό κράτος εἶχε ἀδιαφορήσει μέχρι σήμερα.

Δέν θά πρέπει ὅμως νά ἀγνοήσουμε καί τήν ἄλλη ὄψη τοῦ νομίσματος. Ἡ ἐνοποίηση τῶν διατάξεων τῶν χωρῶν μελῶν τῆς ΕΟΚ, τήν ὁποῖαν ἐπιδιώκουν τά ὄργανα τῆς ΕΟΚ ὑπόκειται στούς ἴδιους περιορισμούς ὅπως καί οἱ προσπάθειες σέ κάθε χώρα γιά βελτίωση τῆς νομοθεσίας καί περιορισμό τῆς αὐθαιρεσίας τῶν παραγωγῶν. Τά συμφέροντα τῶν παραγωγῶν ἀποτελοῦν ἐμπόδιο γιά μιὰ οὐσιαστική πρόοδο καί οἱ διάφορες ὁμάδες, οἱ ὁποῖες τοὺς ἐκπροσωποῦν, πιέζουν τή διοίκηση καί νομοθετική ἐξουσία γιά ὅσο τό δυνατόν πιά ἀνώδυνες γιά τοὺς βιομηχάνους λύσεις. Ἔτσι καί ἡ ἐνοποίηση τῶν διαφόρων διατάξεων στήν ΕΟΚ δέν πραγματοποιεῖται κάτω ἀπό τό πρῖσμα, μέ ποιό τρόπο θά βρεθεῖ καί θά ἐμπεδωθεῖ ἡ συμφερότερη γιά τοὺς καταναλωτές ρύθμιση. Πραγματοποιεῖται μέ γνώμονα πῶς θά βρεθεῖ ἕνας κοινός παρανομαστής στίς διάφορες λύσεις πού οἱ παραγωγοί ἀποδέχτηκαν ὅτις χώρες μέλη. Στά πλαίσια τῆς διαδικασίας αὐτῆς μιὰ λύση, πού ἴσως εὐνοεῖ πέρα ἀπό τό συνηθισμένο τοὺς καταναλωτές, ἐγκαταλείπεται γιά χάρη μιᾶς ἄλλης, στήν ὁποῖα πολύ πιά εὐκολα θά συμφωνοῦν οἱ ἐνδιαφερόμενοι βιομη-

-χανοι. Παράδειγμα για τὰ παραπάνω ἀποτελοῦν μερικοὶ κανονισμοὶ σχετικὰ μὲ τὰ τρόφιμα. Ἡ ΕΟΚ στὶς ὁδηγίες της, γιὰ τὰ προϊόντα σοκολάτας καὶ κακάο ἐπέτρεψε τὴ χρησιμοποίηση κατὰ τὴν παραγωγή τους καὶ τοῦ βουτύρου κακάο πού εἶναι ὑποπρῶτον κακῆς ποιότητος καὶ μείωσε τὸ ἀναγκαῖο ποσοστὸ λίπους, πού ὤφειλε νὰ ὑπάρχει σύμφωνα μὲ τὴ γερμανικὴ νομοθεσία. Ἐπέτρεψε ἐπίσης τὴ χρησιμοποίηση ἀντὶ γιὰ ζάχαρη διαφόρων ὑποκαταστάτων τῆς ζάχαρης, τῶν ὁποίων ἡ χρησιμοποίηση ἀπαγορευόταν σέ ἑκράτη μέλη. Στὶς ὁδηγίες της γιὰ προϊόντα ἀρτοποιίας καὶ παξιμάδια ἡ ΕΟΚ ἐπέτρεψε τὴ χρησιμοποίηση χρωστικῶν οὐσιῶν χωρὶς νὰ ἐπιβάλλει τὴν ἔνδειξη στὴ συσκευασία ὅτι χρησιμοποιοῦνται χρωστικὲς οὐσίες, ἀντίθετα μὲ σχετικούς περιορισμοὺς στὶς νομοθεσίες τῶν κρατῶν μελῶν.

Ἡ ἔνταξή μας στὴν ΕΟΚ θὰ σημάνει, ὅπως συνεπάγεται εὐκόλα ἀπὸ τὰ παραπάνω, ὅτι θὰ ἰσχύσει καὶ στὴν Ἑλλάδα ἡ ρύθμιση πού ἔχει ἐκπονηθεῖ γιὰ ὅλο τὸ δυτικοευρωπαϊκὸ χῶρο μὲ καθοριστικὴ συμμετοχὴ τῶν ὁμάδων συμφερόντων τῶν παραγωγῶν. Ἔτσι θὰ τεθεῖ φραγμὸς σέ τυχόν προσπάθειες νὰ ἐπιδιωχθεῖ στὴν Ἑλλάδα μιά ἀκόμη πῖο συμφερώτερη γιὰ τοὺς καταναλωτὲς ρύθμιση. Τέτοιες προσπάθειες εἶναι ὅμως ἀναγκαῖες γιατί οἱ κανόνες τῆς ΕΟΚ μποροῦν νὰ ἐγκυμονοῦν σημαντικούς κινδύνους. Οἱ ὁρμόνες γιὰ τὴν πάχυνση τῶν ζώων δέν εἶναι τὸ μόνο παράδειγμα. Ἄς μὴ ξεχνᾶμε, ὅτι ἡ θαλιθομίδη, τῆς ὁποίας ἡ χρῆση ὠδήγησε στὴ γένεση τερατομόρφων παιδιῶν, πρωτοτέθηκε σέ κυκλοφορία καὶ πρωτοχρησιμοποιήθηκε σέ μιά ἀπὸ τίς χῶρες τῆς ΕΟΚ.